

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1477/2015
25. 02. 2016. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Марине Говедарица и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца Д.С.1 из В.Х., чији је пуномоћник Д.С.2, адвокат из В.Х., против туженог Јавног предузећа за газдовање шумама С., Б., ШГ В. из В., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2360/2010 од 20.10.2010. године, у седници већа одржаној 25.02.2016. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и **УКИДАЈУ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 2360/2010 од 20.10.2010. године и пресуда Основног суда у Врању, Судске јединице у Бујановцу, П1 1056/10 од 26.05.2010. године у ставу првом изреке и предмет **ВРАЊА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2360/2010 од 20.10.2010. године одбијена је жалба тужиоца као неоснована и потврђена пресуда Основног суда у Врању, Судске јединице у Бујановцу, П1 1056/2010 од 26.05.2010. године, у ставу првом изреке, којим је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се поништи као незаконито решење туженог бр. 831 од 10.04.2007. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду бр. 45000144 од 01.03.2003. године и да тужилац буде враћен на рад.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 125/04, 111/09, 36/11, 53/13-УС), који се примењује на основу члана 506. став 1. важећег ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија

основана.

Утврђено је да је тужилац био у радном односу код туженог на неодређено време на радном месту пословође у шумарству у Шумској управи у В.Х., да је радни однос засновао на основу уговора о раду од 01.03.2003. године, да је 10.04.2007. године тужени донео решење којим је тужиоцу отказао уговор о раду на основу члана 179. тачка 2. Закона о раду, да је пре тога 28.03.2007. године тужиоцу било уручено упозорење у смислу члана 180. Закона о раду, да је разлог за отказивање уговора о раду недолазак тужиоца на рад почев од 27.02.2007. године, на који начин је починио повреду радне обавезе из члана 68. став 1. тачка 5. Правилника о раду туженог.

Чланом 179. тачка 2. Закона о раду прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду.

Тужени није спорио да је код тужиоца постојало стање алкохолисаности почев од првог дана недоласка на посао. Према налазу судског вештака од 17.07.2009. године тужилац је свесно себе довео у стање алкохолисаности због чега његову урачунљивост треба ценити према психичком стању непосредно пре довођења у стање пијанства. Међутим, исти судски вештак је у свом исказу датом приликом саслушања на рочишту за главну расправу одржаном 26.05.2010. године, био изричит да тужилац болује од хроничног алкохолизма, да се ради о врло тешко излечивој болести, да у таквом стању тужиочева способност одлучивања је битно измењена а урачунљивост смањена, због чега тужилац није у стању да схвати значај својих поступака и управља својим понашањем, па сходно томе тужилац није могао да схвати значај упозорења на постојање разлога за отказ уговора о раду који му је доставио тужени.

Дакле, неспорно је да тужилац почев од 27.02.2007. године па до дана давања отказа уговора о раду није долазио на рад, а туженом као послодавцу није доставио потврду о наступању привремене спречености за рад. Долазак на посао је основна претпоставка да би запослени могао да изврши своје обавезе и представља једно од основних правила поштовања радне дисциплине, па недолазак тужиоца на рад а да при том свој недолазак није оправдао у смислу прописа о здравственом осигурању представља повреду радне обавезе утврђене општим актом послодавца, али та околност сама по себи не значи и да постоји разлог за отказ уговора о раду према члану 179. тачка 2. Закона о раду, јер је том законском одредбом изричито прописано да је повреда радне обавезе санкционисана отказом уговора о раду ако ју је запослени учинио својом кривицом, што значи да је постојање кривице запосленог услов за давање отказа уговора о раду, на основу члана 179. тачка 2. Закона о раду.

Кривица је у смислу одредбе члана 179. тачка 2. Закона о раду психички однос учиниоца према повреди радне обавезе и њеним последицама. Тај однос може да успостави само урачунљиво лице. Неурачунљивост је стање у коме запослени не може да схвати значај својих радњи и управља својим поступцима. Запослени остаје крив кад сам себе доведе у стање да не може да схвати значај својих радњи и управља својим поступцима. Таква радња се, најчешће предузима у стању акутне алкохолисаности и тада алкохолисаност не утиче на искључење кривице, као основа одговорности, а запослени одговара што је сам себе ставио у то стање, али уколико је повреда радне обавезе извршена у стању хроничне алкохолисаности и ако због те чињенице запослени није способан да схвати значај својих радњи и управља својим поступцима ситуација је битно друкчија, јер неурачунљиво лице не може бити оглашено кривим. Хронични алкохолизам, као што то наводи и судски вештак др Н.Ј., неуропсихијатар, је болест и она је тужиоца довела у стање немогућности апстиненције, па у том случају, обавеза туженог као послодавца била би да тужиоцу као свом раднику који је оболео пружи социјалну подршку омогућавањем остваривања права по основу здравственог осигурања, а не да му да отказ уговора о раду.

Нижестепени судови су пресуде да тужиочев захтев није основан засновали на утврђењу да је тужилац себе свесно довео у стање алкохолисаности, па да је крив што није могао да схвати значај својих радњи и управља својим поступцима, иако је првостепени суд у образложењу своје одлуке навео да је утврдио и да се код тужиоца ради о хроничном алкохолизму, а хронични алкохолизам, као што је речено, представља менталну болест која доводи до неурачунљивости, при чему је судски вештак у свом исказу пред судом навео и да код тужиоца не постоји могућност апстиненције од алкохола.

На овај начин нижестепени судови су починили битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП и погрешно применили материјално право због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

У поновном поступку биће отклоњена учињена битна повреда одредаба парничног поступка и поуздано утврђено да ли је тужилац повреду радне обавезе извршио у стању хроничне или у стању акутне алкохолисаности, те сходно том утврђењу да ли је својом кривицом учинио повреду радне обавезе, а од којих околности зависи и примена материјалног права и оцена законитости решења туженог о отказу уговора о раду тужиоцу, односно оцена да ли постоји разлог да тужиоцу уговор о раду буде отказан на основу члана 179. тачка 2. Закона о раду.

На основу изложеног Врховни касациони суд је на основу члана 406. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија,
Миломир Николић,с.р.**